Slavă Domnului, ca ei mai avem! Şi se mai nasc!

(Mircea Bunea, 28 noiembrie 2008)

MOTO:

1. „Dacă cântecele voastre ar avea mâini, aş săruta mâinile cântecelor voastre" **Nichita Stănescu**, la Finteuşu Mare.

2. „Aţi observat că cerul adevăratului sat maramureşan se sprijină doar pe turla bisericii şi pe acoperişul şcolii?" Prof. **Andrei Dragoş**, dirijor.

La 1 Decembrie 1918, pentru ca să afle cu câteva ore mai devreme ce se hotărâse la Marea Adunare Naţională de la Alba Iulia, câteva mii de ţărani din Ţara Chioarului s-au strâns la Şomcuţa Mare, reşedinţa districtului. Atunci şi acolo au cântat, pentru prima dată în faţa unui public atât de numeros, treizeci de bărbaţi care, peste vară, întru întâmpinarea Unirii celei Mari, sub conducerea preotului Valer Dragoş şi a învăţătorilor Gavril Bogdan şi Nistor Dragoş, tocmai înfiinţaseră „Corul Plugarilor din Finteuşu Mare" şi învăţaseră „să zică din suflet" Pe-al nostru steag, Hora Unirii şi Deşteaptă-te române. Aşadar, ceea ce acum se numeşte „Corul bărbătesc din Finteuşu Mare" tocmai a împlinit 90 de ani!

Când o persoană, oricare ar fi ea, dacă împlineşte o asemenea respectabilă vârstă, este întrebată cum a reuşit? răspunsul standard este că a mâncat, a băut şi a iubit cu măsură...

Am încercat o micro anchetă cu aceeaşi întrebare, dar despre deja vestitul cor al finteuştenilor maramureşeni. Răspunsuri? Un confrate bucureştean: Maestre, de asta-ţi arde când toată planeta Pămînt visează la o grabnică globalizare?! Zău, mă dezamăgeşti. Şi mai slăbeşte-mă cu productele comuniste gen Treceţi batalioane române Carpaţii şi de patriotismul cu spume din Cântarea României... Ce să-i fi răspuns culturnicului cu semn schimbat – fost absolvent al celebrei... Ştefan Gheorghiu – acum încă... lucrător în presa culturală capitalistă? Că Treceţi batalioane române Carpaţii a fost de fapt o melodie franţuzească pe care ofiţerii de sub comanda generalului Henri Mathias Berthelot (1861-1931) veniţi să-i ajute pe luptătorii noştri ca să pregătească bătăliile de la Oituz, Mărăşti şi Mărăşeşti au dăruit-o ofiţerilor români ca îndemn camaraderesc? Că scrierea Cântarea României – cum o numeşte divinul G. Călinescu -, dovedită a fi fost semnată de Alecu Russo, n-a putut avea nici o legătură cu comunismul fie numai şi din motive de asimetrie spaţială şi temporală? Şi că la fel stau lucrurile şi cu formaţia corală bucureşteană Cântarea României, întemeiată în 1919 de dirijorul Marcel Botez şi condusă cu succes magistral între cele două războaie mondiale?! Limpede să fie pentru toţi iubitorii de adevăr: Cântarea României n-a fost inventată de comunişti, ci a fost abuzată de aceştia! Ceea ce este cu totul şi cu totul altceva... Alt confrate, craioveanul Mihai Miltiade Nenciu, în Lamura, o scrie p-a dreaptă: „ Acest cor nu cântă orice, oricând, oricum. Cei peste cincizeci de bărbaţi care-l compun, conduşi de învăţătorul lor, slujesc cu har o singură ideologie: Cântarea patriei, a istoriei, a eroilor". Are dreptate. Dovada? Iată o câtime infinitezimală din repertoriu: Popor al lui Traian, Imnul Astrei, Am o inimă în piept, Ţară scumpă şi mândră cunună, Marşul lui Iancu, Trăiască România Mare, Graiul Neamului, Moşia sfântă strămoşească, Românul în veci nu piere, Şoim român, Treceţi batalioane române Carpaţii, Noi suntem chemaţi să apărăm, De la Dunăre la Sena, Veniţi români din larga zare, Aşa-i românul când se-nveseleşte...

Am aflat multe opinii despre corul nonagenar. S-ar putea umple rafturi de bibliotecă cu impresii consemnate în caiete anume desemnate pentru așa ceva. Lectura lor echivalează cu parcurgerea unei veritabile arhondologii a culturii noastre naționale și mondiale. Între Arctica și Antartica formația pare să fie mai cunoscută decât însăși poziția României pe planiglob. Pe Yahoo și pe Google nu circulă decât la clasa întâi. Arhiva, impresionantă, gâfâie de premiile obținute în țară și peste fruntarii. Aş zice că e mai uşor să întocmeşti lista locurilor în care n-au fost invitați ca să cânte, decât pe aceea a sălilor în care au fost aplaudați, ovaționați, chiar. Despre acest cor s-au editat cărți, s-au făcut filme, fotografii, s-au imprimat casete, CD-uri... Posturi de radio și Tv se întrec să le câștige benevolența. În modestul lor Cămin cultural din sat le-au călcat pragul președinții României, înalte fețe bisericești, oameni politici, proeminenți oameni de cultură, poeți, prozatori, compozitori, muzicologi, critici muzicali... Tot acolo, ori în superbissima lor bisericuță sătească, și-au primit cohortele de oaspeți din țară și din străinătate...

Am discutat mai an și cu profesorul Andrei Dragoş, actualul dirijor. I-am spus, domnule, cred că am ascultat și am citit multe dintre explicațiile oferite despre măestria, succesele și longevitatea dv. ca instituție de cultură. Dar cred că explicația-explicațiilor n-am prins-o, încă. Ați trecut-o cumva la BDS, la biroul de documente secrete? Omul s-a dovedit a fi și filosof. O parte din răspuns am transcris-o mai sus (Moto 2). Trebuie să adaug că a subliniat și că: „Pe om îl înveți nu numai ceea ce știi, nu numai ceea ce vrei, ci, în primul rînd, îl înveți ceea ce ești. Și n-aș vrea să mi-o luați în nume de rău, însă e cert că, la noi, nu de-acuma, ci dintotdeauna, de când există Finteușu Mare atât învățătorii cât și preoții satului au fost români nu numai în acte, ci în inimă, mai ales. Deci principala învățătură pe care au primit-o fiii satului de la școală și de la biserică asta a fost – inima!”.

P. S. Abandonați ideea de a felicita „la domiciliu” corul din Finteușu Mare cu prilejul zilei de 1 Decembrie. În noiembrie, ei deja și-au consumat sărbătoarea aniversării. Sâmbătă, 22 noiembrie, la ora 16,00, la Şcoala din sat a fost organizată o sesiune de referate pe tema Contribuția culturii în promovarea și menținerea identității naționale. A doua zi, duminică, la Biserica din sat, la Sfânta Liturghie, în prezența Preasfințitului Iustin, evenimentul a fost cântat și comentat împreună cu toți invitații, inclusiv aceia sosiți din America, Elveția, Franța, Marea Britanie...

Acuma, când aveți sub ochi prezentele șiruri, Corul bărbătesc din Finteușu Mare se află într-un turneu de o lună de zile în Italia și Spania. Au fost invitați să cânte în respectivele ţări de către maramureşenii stabiliţi acolo ca să câştige un ban grămadă după Revoluția română. Care revoluție, cum știți, după aproape două decenii, tocmai a căpătat adeverință de lovitură de stat parțial reușită...